# EVROPSKÝ PARLAMENT

*2004* *2009*

*Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci*

**2007/0182(CNS)**

19. 10. 2007

*

# NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu rozhodnutí Rady o podpisu Dohody mezi Evropským společenstvím a Moldavskou republikou o zpětném přebírání osob s neoprávněným pobytem (KOM(2007)0504 – C6-0340/2007 – 2007/0182(CNS))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodaj: Marian-Jean Marinescu

## *Vysvětlivky k označení legislativních postupů*

* Postup konzultace
*většina odevzdaných hlasů*
**I Postup spolupráce (první čtení)
*většina odevzdaných hlasů*
**II Postup spolupráce (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje*
*většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu společného postoje*
*** Postup souhlasu
*většina hlasů poslanců Parlamentu s výjimkou případů uvedených v článcích 105, 107, 161 a 300 Smlouvy o ES a článku 7 Smlouvy o EU*
***I Postup spolurozhodování (první čtení)
*většina odevzdaných hlasů*
***II Postup spolurozhodování (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje*
*většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu společného postoje*
***III Postup spolurozhodování (třetí čtení)
*většina odevzdaných hlasů pro schválení společného návrhu*

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém Komisí.)

## *Pozměňovací návrhy k legislativnímu textu*

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn ***tučnou kurzivou***. Zvýraznění *normální kurzivou* označuje části legislativního textu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

**OBSAH**

**Strana**

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU .....**Error! Bookmark not defined.**

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ .....**Error! Bookmark not defined.**

## NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

**o návrhu rozhodnutí Rady o podpisu Dohody mezi Evropským společenstvím a Moldavskou republikou o zpětném přebírání osob s neoprávněným pobytem (KOM(2007)0504 – C6-0340/2007 – 2007/0182(CNS))**

**(Postup konzultace)**

*Evropský parlament*,

– s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (KOM(2007)0504)[1],

– s ohledem na čl. 63 odst. 3 písm.b) a čl. 300 odst. 2 první pododstavec Smlouvy o ES,

– s ohledem na čl. 300 odst. 3 první pododstavec Smlouvy o ES, podle něhož Rada konzultovala s Parlamentem (C6-0340/2007),

– s ohledem na článek 51 a čl. 83 odst. 7 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a na stanovisko Výboru pro zahraniční věci (A6-0000/2007),

1. schvaluje uzavření dohody;

2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a Moldavské republiky.

[1] Dosud nezveřejněn v Úř. věst.

# VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

## Kontext

Jednání s Moldavskou republikou o zjednodušeném vydávání krátkodobých víz a o zpětném přebírání vedla Komise od 9. února 2007 do 17. dubna 2007 poté, co jí Rada dala své svolení. Dohody byly podepsány dne 10. října 2007 a návrh rozhodnutí Rady o uzavření těchto dvou dohod je nyní konzultován s Parlamentem. Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a jeho zpravodaj si uvědomují, že je důležité, aby dohody vstoupily v platnost v lednu 2008, a proto souhlasí s urychleným postupem, aby nedošlo k žádnému prodlení a dohody mohly být uzavřeny v listopadu 2007.

Moldavská republika již uzavřela bilaterální dohody o zpětném přebírání osob s řadou států, mj. s Českou republikou, Maďarskem, Rumunskem, Itálií, Litvou, Norskem, Polskem, Švýcarskem a Ukrajinou.

Pokud by byla ustanovení dohody mezi EU a Moldavskou republikou v rozporu s těmito bilaterálními dohodami, jsou nadřazena ustanovení dohody mezi EU a Moldavskou republikou.

## Obsah dohody

Cílem dohody je zavést rychlé a účinné postupy pro identifikaci a bezpečné a spořádané navracení osob, které nesplňují nebo přestaly splňovat podmínky pro vstup, přítomnost nebo pobyt na území Moldavska nebo některého z členských států Evropské unie, a usnadnit tranzit těchto osob.

Závazky zpětného přebírání osob stanovené v dohodě jsou vypracovány na plně recipročním základě: Moldavská republika je povinna přebírat osoby z EU a členské státy EU musí přebírat osoby z Moldavské republiky.

Zpětné přebírání vlastních státních příslušníků
Moldavská republika a členské státy EU musí převzít zpět osoby, které nesplňují nebo přestaly splňovat platné podmínky vstupu a pobývání na území vyžadujícího členského státu.

K vlastním státním příslušníkům, na něž se vztahuje povinnost zpětného přebírání, rovněž patří:

- bývalí státní příslušníci daného státu, kteří byli zbaveni státní příslušnosti nebo se jí vzdali, aniž by získali státní příslušnost jiného státu,
- rodinní příslušníci (tj. manželé a manželky a nezletilé svobodné děti), kteří mají státní příslušnost jiného státu než osoba, která má být převzata, a kteří nemají nezávislé právo pobytu ve vyžadujícím členském státě.

Zpětné převzetí státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti
Závazek přijmout zpět státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti je vázán na tyto předpoklady: a) dotčená osoba měla v době vstupu na území platné vízum nebo povolení k pobytu vydané dožádaným státem, nebo b) dotčená osoba neoprávněně vstoupila na území vyžadujícího státu přímo z dožádaného státu po pobytu na jeho území nebo po průjezdu přes jeho území. Z těchto závazků jsou vyloučeny osoby v tranzitním prostoru mezinárodních letišť a všechny osoby, kterým vyžadující stát před vstupem na své území nebo po něm vydal vízum či povolení k pobytu.

Dohoda stanovuje tzv. zrychlený postup, který se týká osob zadržených v „příhraničním regionu“, tj. v oblasti do 30 km od společné pozemní hranice mezi členským státem a Moldavskou republikou, nebo na mezinárodních letištích členských států nebo Moldavské republiky.

V rámci zrychleného postupu musí být žádosti o zpětné převzetí osob předloženy a vyřízeny do dvou pracovních dnů, zatímco podle běžného postupu činí lhůta pro vyřízení žádosti 11 pracovních dnů.

Touto dohodou nejsou dotčena práva, povinnosti a úkoly Společenství, členských států a Moldavska vyplývající z mezinárodního práva, a to zejména:
– z Úmluvy ze dne 28. července 1951 o právním postavení uprchlíků ve znění protokolu ze dne 31. ledna 1967 o právním postavení uprchlíků;
– z mezinárodních úmluv upravujících určení státu příslušného k posuzování předložených žádostí o azyl;
– z Evropské úmluvy na ochranu lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu 1950;
– z Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ze dne 10. prosince 1984;
– z mezinárodních úmluv o vydávání a tranzitu;
– z vícestranných mezinárodních úmluv a dohod o zpětném přebírání cizích státních příslušníků.

**Připomínky zpravodaje**

Zpravodaj připomíná, že jsou zapotřebí jednoznačná, transparentní a spravedlivá pravidla pro zpětné přebírání, která budou plně v souladu s lidskými právy, mezinárodním právem a ochranou azylantů a uprchlíků.

Domnívá se, že uzavírání dohod o zpětném přebírání je součástí širší strategie boje proti nedovolenému přistěhovalectví a obchodu s lidmi, která bude prováděna v upřímném partnerství se zeměmi původu a tranzitu. Toto partnerství by rovněž mělo řešit hlubší příčiny nedovoleného přistěhovalectví: jednak jsou to faktory, které podněcují k opuštění vlastní země (chudoba, válečné konflikty, diktátorské režimy), jednak faktory, které zvyšují přitažlivost zemí, do nichž přistěhovalci přicházejí, například možnost nalézt v EU práci načerno. Prioritou pro Unii musí být také boj proti obchodu s lidmi, zejména pokud jde o nejvíce ohrožené skupiny, jako jsou ženy a děti.

**Doporučení zpravodaje**

1. Dohody s Moldavskou republikou se zmiňují o „moldavském“ jazyce: „V ... dne ... roku ... ve dvou vyhotoveních v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, moldavském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském řeckém, slovenském, slovinském, španělském, švédském a ukrajinském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.“

Ačkoli Rumunsko podporuje uzavření dohod o udělování víz a o zpětném přebírání osob a jejich provedení a zavazuje se, že bude jejich ustanovení plně uplatňovat, trvá na tom, že účast Rumunska na těchto dohodách v žádném případě neznamená uznání názvu jazyka, který je označován jako „moldavština“. Rumunsko opakuje, že podle dostupných údajů a vědeckých poznatků, včetně posudku Akademie věd Moldavské republiky ze září 1994, je správným názvem tohoto jazyka „rumunština“[1].

Zpravodaj plně podporuje toto oficiální prohlášení rumunské delegace ve výboru stálých zástupců (COREPER) a připomíná, že stejné prohlášení učinily rumunské orgány v souvislosti s přijetím *protokolu k Dohodě o partnerství a spolupráci mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Moldavskou republikou na straně druhé s ohledem na přistoupení Bulharska a Rumunska k této dohodě*[2].

Zpravodaj poukazuje na to, že ve všech devíti dohodách se zeměmi západního Balkánu Komise používala neutrálnější formulaci „v ... dne ... roku ... ve dvou vyhotoveních ve všech úředních jazycích smluvních stran, přičemž všechna znění mají stejnou platnost“.

Zpravodaj lituje, že tato formulace nebyla použita i v dohodách s Moldavskou republikou, a doporučuje, aby se v citlivých případech, jako je tento, napříště používaly podobně neutrální formulace.

2. Zpravodaj lituje nedostatečného zapojení a informovanosti Evropského parlamentu, pokud jde o zahájení jednání o těchto dohodách a jednání samotná. Parlament, který přímo zastupuje evropské občany, by měl hrát významnou úlohu při zvyšování demokratické odpovědnosti EU v její vnější činnosti a při posilování demokratické kontroly. Výbor LIBE očekává, že Evropská komise bude Parlament informovat o výsledcích provádění těchto dohod, a že bude dodržen princip spolupráce mezi jednotlivými orgány v dobré víře.

[1] Oficiální prohlášení Rumunska k závěrečnému ustanovení Dohod o udělování víz a zpětném přebírání osob mezi ES a Moldavskou republikou, které je součástí zápisu z jednání výboru stálých zástupců ze dne 5. října 2007, dokument Rady č. 12980/1/07 REV 1.

[2] Dokument Rady 12489/07 ADD 1